

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminica, Foia, candu concedu ajutoriale. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunatoria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la poste c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tac's a timbra a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 79.

Brasovu 23|11 Octobre

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.
Transilvania.

Brasovu 22 Octobre.

Abia va trece tergul de anu din septeman'a acesta, care pana acum esei mai bunu decatu de midiulocu, si indata voru incepe luptele pentru alegerile la nou'a organisare a corporilor represen-tative si in districtulu nostru. Amu luatu cu mare machnire la cunosciintia, ca din reclamarile cele multe facute de catra romani, nu s'au primitu de bune nici ale celor, care dovedira prin pretiul cumpararei, indoitu si intreiu competitint'a dreptului de alegere. Mare pondu se pune pe pretiul caselor, dupa cum cere numai interesulu celor, caroru nu le vine la socotela imultirea numerului alegatorilor romani. Apoi ore se mai poate afla adeverulu canduva, candu elu depinde totu numai dela sucitorii lui in interesulu propriu?! Beneficia et jura sunt extendenda non vero tolenda, asia, incatul la asemeni dubietati mai bine se se recunoscă, decatu se se denegă dreptulu politicu. Dar' din petra saca apa numai Moise a scosu, candu a datu in stanca cu toagulu facatoriu de minuni. Cu tote aceste nici unu romanu se nu sia, care avendu dreptulu, se se retraga cumva dela folosirea lui pentru cumpan'a ecuitatii si a libertatii, ca-ce asia odata ne vomu pomeni familiarisati cu totii prin res-tretea timpurilor, cari ne recomanda a primi totu palmaculu de dreptu politicu ce ni se cuvine si care nu se da, decatu celor, cari cu poteri unite si cu braciu inaltu se lupta pentru elu. —

Mai la vale publicamu totu in caus'a acesta pasurile dela Cincu mare, unde cu tote promisiunile reciproce date inainte de alegeri, pentru alegeri, in fine se vediura romanii insielati, incatul in mai multe comune nu se alese nici macar' unu romanu. Pana candu va fi romanulu atatu de lesne creditoriu promisiunilor vulpine, n'are ce astepta pascile politice, cari ele sosescu numai pentru cei si-reti pana candu au trecere inaintea simplei since-ritati. Ei bine, deca ni se restringu drepturile, se ni se restringa in proportiune si sarcinile; dar' pana candu ne aflam incarcati de sarcini ca ori si cine, avemu cuventu a misca tote catu de susu pentru mesur'a dreptului si inca a dreptului nationale competinte, de care natiunea romana n'a resignat nici va resigna nici odata; de l'ar fi abrogatu una suta de diete, ea totu se va lupta pentru ca se se faca odata corpu.

In Sibiu inca se afla romanii siliti a se plange la ministeriu in contra explicarei § 9 din regul. provisoriu, ce suna: „Sibiulu si Brasovulu tramiu pe diumetate, celelalte orasie $\frac{2}{5}$ si alte locuri pretoriali $\frac{1}{5}$ din numerul intregu alu deputatilor cercuali in adunarea scaunale.“ Magistratul explica acestu pasagiul asia: Dece tote comunele tierane tramiu la adunarea scaunale d. e. 140 deputati, apoi Sibiulu si Brasovulu inca poate tramiu 140; pre candu romanii tienu de sensulu legi, ca in casulu de susu cetatea se tramita numai pe diumetate, adica 70 deputati la adunarea scaunale. Dece ar' fi corecta pretensiunea magistratului, apoi de ce se se mai tercișca representantii comunelor la adunari districtuali, candu cetatea se duce acolo cu majoritatea in straita?! Legistulu nu si a potutu bate jocu intru atata de represen-

tanti'a cercundariale, incatul ea se nu poate face majoritate; altfelu totulu ar' fi unu arbitrariu, una scamatoria. — Se ne mestecamu bine in lupta petutindenea, ca ea ne otielesce si tocma aceasta ne va apropiu mai securu.

In obiectulu scoleloru comunale se facu pasi gigantici si totudeodata se botéza comunele meste-cate de comune maghiare, si deca romanii facu majoritatea. Exemplu lu vomu vedé in Arpatacu, si apoi? Viderint confessionales! —

De e gluma, nu e buna.

Contele Nicolau Bethlen in „Dipl. Wochenschrift“ revoca si provoca timpii sclavie natiunei romane, timpii Aprobatorul si Compilatorul ai uniunii celor trei natii in Transilvania si spre scopulu acesta consiliaza diet'a ca se multumescă numai pe sasi in cadrul constituutiei si apoi se se infintieze erasi alianti'a seu **uniunea** maghiarilor, secuilor si sasilor, ca-ce asia se potu didi cetati in aeru, forturi in contra romanilor. Romanii dice, au in Ardélu numai o partita mica opositio-nale, care nu se poate multumi, ca ea vre destramarea Austro-Ungariei? scl.

Bethlen merita respunsu priu diurnalele Europei, ca se lu cunoscă cu pe ai sei, ca unde tiennescu ei cu necurmantele lovituri si diavolele me-techne atientite asupra romanilor, dor' spre ai pune ér' sub jugulu feudal? Caus'a Tofaleniloru e semnu reu! Ce uniune mai incape altfelu acolo, unde principiul statului e egala indreptatire? Astfelu compromiteli statulu dle conte si constitutiunea, cu revocari de aliantie din timpii tiranismului si ai sclavagiu?! Esta ve e spiritulu de libe-rtate, dle cavaleru Bethlen si consoci, ca spre a poté apasa si paralisa pretensiunile nationali romane se resuscitat d'or' si iobagia?! — Ei d. conte, romanii n'au destronat pe inalt'a dinastia Absburgica, ca se le poti imputa, ca voru destramarea monar-chiei maghiara-austriace; ci romanii au facutu sa-cificia pentru sustinerea tronului si pentru patria, si face si adi, incatul numai cavaleri machiavelistici se mai incumeta ai disputa lealitatea comprobata. Apoi romanii n'au opositiune mica, ci tota natiunea cu trupu cu sufletu e unanima in dorintie si oposi-tiune si se lupta pentru drepturi nationale si pen-tru limba tocma in cadrul constituutiei, ér' nu extra muros, si se lupta tocma in consciintia de patriotu adeveratu, care -si iubesc vat'r'a, si e mare si in suferintiele sale totu din amore patriotică. Alte strune trebuie intinse d. conte, ca incercari de aceste feudalistic se au deochiatu; stima, multumire, dreptu perfectu egal, si alianti'a generale e asecu-curata. Cine nu vre aceasta, acela nu e amiculu, ci dusmanul celu mai neimpacatu alu patriei, si chiaru si alu natiunei maghiare. Nota bene! Omne nimium nocet! —

Urmarile increderei romanilor.

Cincu mare 18 Oct. 1869.

„Il vederemo“ ultimei nostre corespondintie, in privinti'a nouei organisatiuni a fundului regescu, in sensulu statutului octroatu si alu apendicei sale, s'a realizatu tocma spre neasteptarea nostra.

In acestu scaunu locuitu intr'unu numeru insemnatu de romani, cari porta tote poverile publice egal cu conlocutorii loru de natiunea sasescu, s'a realizatu alegerile comunitatilor precum si alegerile

in comunitatea seu representanti'a scaunale incep-ndu din 21 Septembre pana in 10 Octobre a. c. tote sub presidiulu siefului dela oficiolatulu Cincului mare, a judelui regiu Fridericu Eitel.

Dupa informatiunea capetata, singuru numai in opidulu Cinculu mare au esitul prin prim'a ale-gere cei 56 membri ai comitetului opidanu si cei 13 membri pentru representanti'a scaunale, cu maiori-tatea absoluta receruta dupa lege, pe candu in ce-lalte comune, tienatorie de Cincu nu se potu sta-tori numerulu alegundiloru, din pricina, ca s'a impartit voturile si nu au capetatu numerulu re-cerutu, majoritatea legala.

Precum audu spre efectuirea a douei alegeri cu scopu de a duce in deplinire intregirea corpori-loru representative, se voru insarcina cei trei in-spectori scaunali, de orice judele regiu va se li-e parte la parlamentulu centrale in Pest'a, unde este alesu de deputatu.

Spre informarea p. t. publicu cetitoriu voi se impartasiescu, cumca romanii din acestu scaunu de timpuriu au facutu pasii necesari, atatu prin diu-nalistica catu si la locurile competinte, ca la com-punerea corporilor representative din acestu scaunu se se i-e respectu cuviintiosu si la numeros'a na-tiune romana din acestu scaunu.

In acesta causa alegatorii din opidulu Cincu-lui mare in numele loru catu si a celorulalti frati din scaunu au indreptat catra ilustritatea sa comi-tele natiunei sasescu una petitioane bine motivata, ca inaltu acelasiu se priveghieze, ca noi romanii din acestu scaunu se nu fumu eschisi dela partici-parea in corporile representative alegunde cu dreptulu nostru, in a carei urma ni se impartasi in re-solutiunea dela comitele sasescu, Sibiu 4 Iuliu 1869, Com.-Nr. 866/1869, ca elu n'are aici influintia, si cererea nu se poate justifica, pentru la alegeri nu se poate privi respectarea diverselor interese na-tionale or' confesionale, **ci singura numai cele comunale**, ca-ce comun'a politica n'are nationalitate, n'are religiune. —

In acesta resolutiune, este, dupa nein-semnat'a nostra parere, indrepte disu, cumca fratii nostrii sasi si concetati si suntu obligati „de lege lata“ a alege si romani, ca-ce statutulu nu face acesta desclinire.

Asia s'a si intemplatu, ca-ci de exemplu in comunele: Cincusioru, Ghierdelu, Tórel'a, Bruiu, Siomartinu, Merghindelu, Siulumberchiu, Hundrubechiu si in mai multe pana acum nu s'a alesu nici unu pitior de romanu.

In acestea comune dupa ruginitale puncte re-gulative de mai inainte totusi se mai afla cate unu romanu si in satele mixte in comunitate. Acum se vede, ca principalmente, in comunele amestecate, **sasi nu au voitu a alege si ro-mani, avendu ei majoritatea in mana**. Romanii au luatu parte cu totii si au avutu buna intielegere cu sasii; ei li au promisu, ca voru alege si romani, numai se dè romanii voturile loru la sasii alegundi, cea ce romanii bona-fide au si facutu, pre candu sasii au datu voturile totu numai la sasi. — **Poftim u incredere!**

Mare amaratiune au causatu aceasta prudentia, vedienduse romanii insielati, in catu le spunu sasii loru pe facia: noi purtamu tote poverile publice egali si le amu purtat cu voi asemenea, dara a-cuma, vediendu, ca voi nu ne concedeti a luá parte si la drepturile politice in asemenea mesura, nu vomu mai purta dara nici greutatile publice cu voi asemenea. Asta este dreptate, egalitate de dreptu, divisiunea egale de dreptu?

Cum puteti voi pretinde dela noi se fumu frati in oblegaminte si eschisi din drepturile fratiesci?

Acum v'ati datu pe facia, acuma in timpulu luminarei comitetii voi vis-à-vis — cu noi asta crima, care ne vatama pana in anima! La acestea tote respondu fratii sasii, ca acesta este pamentulu loru si ei nu vreu se ne cunoscă pe noi de egali

indreptatiti. Din acestea pote vedé on. publicu liberalitatea sasescă, — manifestata in secl. alu XIX.

(Va urmá.)

Inca ceva la sinodu.

Pre candu scriemu acestea, sinodulu va fi deja adunatu. Nu ne e scopulu a mai insiră la obiecte, care ar' fi de luate in considerare din partea marului sinodu, ci voim se ne esprimam numai parerea de reu, ca fiindu luerulu cam pripitu, alegerile deputatilor s'au facut, credem, in multe eparchie, pote si altfeliu de cum ar' pretende agendele acestui sinodu. . . . Nu voliescu a vorbi in specie despre alegerile deputatilor vicariatului Fagarasiu unde amu fostu de facia (aici s'au alesu doi preuti, fiindu vicariatulu cuprindere in sene si protopopiatulu Venetiei inf.), ca-ci in vicariatu suntu si preuti harnici, si dintre acestia s'au alesu doi, inse in multe protopopiate nu astă decat mai numai preuti moralisti séu cari nu s'au mai ocupat cu asemenea cestiuni, ce au se se pertracteze in sinodu, nici au studiatu, stadiulu de dreptu alu autonomiei nōstre provinciale bes. de astadi, fiinduca dór' nu cetescu foile séu ca unii suntu prea scumpi, seraci'a nu excusa; prin urmare ce pote se astepte clerulu si alegatorii loru dela unii cá acestia. — Sinodulu acest'a, de si trebuie se lu numim „mare“, totusi dupa ce dela óre care din dôua locuri nu s'a incuvenientiatu, cá se liè si mirenii parte precum s'ar fi dorit: — asia sinodulu va stă numai din vr'o 38 protopopi (aici se intielegu, si v.-protopopii si administratorii) si din toti atati'a preuti deputati, cu totulu: 70—76 individi. Asia dara ne-ar' fi placutu cá deputatii alesi pre langa respectivii protopopi se fia alesi din celi mai invetati si preceputi teologi, incatu se fia apriatu representantu acestu sinodu, pre langa protopopi, „de preutii spiritului modernu“ si cari se pote fara temere scarmaná cestiunile ivite. Si cu atatu mai vertosu, ca-ce multi se temu, ca la sinodulu acést'a se va procede absolutistice, se voru afla tóte gata si numai catu se voru comunică si descoperi cestiunile sinodului, ér' acest'a va fi silitu (?) a le primi, chiaru cum s'a observat acést'a la rom. cat. — Nu credem in se, ca deputatii -si voru calcă mandatulu, si in contra cuscietiei loru -si voru pleca capulu la tóte, cui nedeslegunduso pro base liberali — ne voru tiené ér' incatusati in organismulu besericei nōstre. Eca pentru ce preutul P. in sinodulu din Fagarasiu propuse, cá sinodulu se aléga deputati, din profesorii Blasiului, cari ori si cum suntu mai dedati cu cestiunile ce cadu in sfer'a sinodului, ér' de alta parte se incungiură si spesele ce au se le faca deputatii preuti tramesi din eparchia. Dar' nu a avutu placere acést'a propunere din partea celor aspiranti. . . .

Se ar' paré pote, ca prin expresiunile de susu a-si trage la indoiéla intentiunile cele nobile ale Exc. Sale ce le va descoperi facia cu sinodulu. Nici decat! Ne temem numai, ca voru fi in sinodu si de acela, cari voru fi prea ultramontani, si cari de exemplu voru mai sustiené celibatulu cu tóte armele. — Faca-se ori cine celibe si calugaru, carele voliesce a se lapedá de pasiunile lumesci, si carele pentru aceste -si are defectele sale, ca-ci nu i stamu in contra, si chiaru pre unu preutu veduvu, carele traindu cativa ani cu creditios'a-i socia si morindu acést'a, se retrage in murii singuritatei, cá se i odichnésca sufletulu si trupulu de suferintiele ce portă. Despre unulu cá acest'a dicem cu scriptur'a, ca „bine-i va fi lui de va remané asia.“ — Dara a se lapedá cineva de viéti'a conjugala si a se face celibe nu mai cá se se faca domnu mare, atunci in atare casu nu ne place celibatulu. — Bine a disu unu preutu, ca „celibatulu preste totu in beseric'a nōstra e una instituione, carea nu mai are védia, si prin urmare ar' trebuí delaturata.“ In congresulu romanilor gr. or. precum amu auditu, dlu prof. Dr. Glodariu a volitu se vorbesca in cestiunea celibatului si cá preutii, si déca le móre soci'a séu se despartiescu, se se pote casatori'a dôua óra, in se din óre-care causa s'au pusu tóte ad act'a. Credem, ca n'au volitu se faca dloru inceputulu?! — Si óre intru adeveru nu pote face si preutulu unu pasu gresit in casatori'a sa? Se punem, cumca soci'a lui si-a calcatu creditio'a, cu care i a juratu inaintea s. altariu si óre un'a cá aceea mai pote fi de socia unui preutu, ca-ci pravil'a nu lierta, cá preutulu tienendu una atare socia se mai pote intr'a in altariului Domnului cá preutu! Si éca dar' contradicere! . . .

Celibatulu e si in contra legilor naturali; si din parte-ne nu mai aducem motive pentru acest'a

assertiune, ca-ci le sciu sinodalistii mai bine cá noi! Atat'a e constatatu, ca chiaru acuma in timpulu present si rom. catolicii scriu in contra lui. Si déca acestu sinodu nu se ocupá cu elu, de securu se va ocupá venitoriu congresu.

Repetam: Condamnamu ultramontanismulu celu urgisitudo de tóta lumea civilisata, si dorimt introduce si regularea organismului besericesci pro base liberali si intre marginile legii auctorelor naturei!!!

† Unu micu Hiacinte.

M. Osiorhein 16 Oct. 1869.

Adi s'au finitu alegerile de deputatu; stanga-ciul Berzenczei László a isbutit a fi alesu cu majoritate mai bine de 200 de voturi in contra lui Vály Károly magistrul de posta si candidatulu partitei deákiane. Inainte cu 2 ani chiaru cu oca-siunea alegerilor ascultandu si eu promisiunile mari ce le facea Berzenczey nu numai alegatorilor sei, — ci si romanilor, — me bucuram de reusirea lui, adi inse, candu ne potemu reimprospetá usioru portarea sa din diet'a trecuta, nu ne mai potemu face ilusiuni despre dsa; si inca, déca ati fi fostu si dvóstra de facia si déca ati fi audita cu mene dimpreuna, cadu de marsiavu si ce expresiunis in jurari triviale in partie din galeri'a dietei dlui Alexandru Mocioni, pentru a cutezata a apará cestiunea nationalitatilor: atunci amu dice impreuna: ca stangacii, cari se tienu liberali, n'au potutu candidá pre alta persóna, care si in fapta se documenteze, ca are simtieminte intr'adeveru liberali si democratice. Ei toti suntu egoisti suprematici.

L. C.

Contribuiri

la pastrarea vietiei Tofalenilor, 26 familii, 300 suflete!

Stimate Dle Redactoru!

Subscrisii ve rogamu se binevoiti a publica in stimatulu dvóstra diurnalnu numele prea onoratilor Domni, cari s'au grabit u ne ajuta, si ajutandune, a sustiené in noi viéti'a pre catuva timpu, carora le aducem multiamita publica, si ve rogamu ai insirá cu numele:

1. Petru Badila	5 fl.
2. Dr. Ioane Nemesiu	3 fl.
3. Dr. Ioane Bercia	2 fl.
4. Ioane Badila	2 fl.
5. Dr. Demetrie Recuciú	1 fl.
6. I. Hanea	5 fl.
7. Iacobu Bologa	2 fl.
8. Capitanulu Bradu	1 fl.
9. Elia Macelariu	2 fl.
10. Ioane Popescu prof.	1 fl.
11. Petru Rosca senator	1 fl.
12. Zacharia Boiu parochu	1 fl.
13. Petru Manu cons.	1 fl.
14. N. Cristea redactoru	2 fl.
15. Ioane V. Rusu prot.	1 fl.

Repetiendune rogarea remanemu ai onorate Redactiuni umiliti sierbi de 3 septemani aruncati in midiuloculu ultiei 26 familii, 300 suflete:

Tofalu 18 Oct. 1869.

Ioane Tataru, Teodoru Szaba, Ioane Moldovanu, Zacharia Moldovanu, Dumitru Moldovanu si socii de o sorte.

A v i s a r e !

Ajutate, ca si Dumnedien te va ajuta!

Timpulu inaintéza, si cu elu avemu se inaintam si noi, cá se nu simu cei remasi, cá vai de noi!

Puterea vapórelui au strabatutu si in laintrulu tieri nōstre, si adi, mane va se tréca pre dinaintea pragurilor nōstre calea ferata, ducundu, rapindu cu sine tóte folosele materiale, care trebuiea se le exploatainu noi de timpuriu in interesulu nostru! — Cum in se vomu puté pune man'a pre acelle, cum le vomu puté retiené pentru noi? Déca nu ne vomu tredi din somnulu celu vechiu, din letargia secularia, care cá unu blastam ne apasa?

Midiulocèle de inaintare, de scapare de seracia, de ascurarea unui viitoru mai bunu, suntu multe si feluri, noi se imbracisiamu atatea numai deodata, cate putemu, dara se nu mai tienemu pre nici unu minutu manele in sinu, se nu ne mai in-credem numai norocului orbu, nu ursitei, — se nu crutiamu cruceri atunci, candu ne putemu as-secu fiorini cu ei, nu — se nu ne scumpim, sgarcimu pentru unu fiorinu, candu cu acela -ti poti asecura avereata in contra focului mistuitoriu, si a grandinei nimicitória in pretiu de sute de fiorini.

Acête suntu pentru prim'a ora cuvintele frasesci catră poporu si confrati, in cause de asemenea natura!

Singuru in sperantia acea, ca voi fi intielesu, amu luat u asupra-mi si acésta sarcina, primindu agentur'a pentru comitatulu Solnocului interioru din partea bancei generale de asecuratiune reciproca „Transilvania“ cu indreptatire, deocamdata:

- a primi subscriptiuni pentru actiuni,
- b) asecurari in contra focului, deci dorescu, cá inainte de tóte se se asigureze besericile, casele de scola si casele preotiesci, — éra dupa acea, cá fiacare locitoriu se-si asigureze edificatole sale private, bucatele etc.

Doritori de asecurare au se insemneze la edificante:

- a) Nrulu casei, sub care suntu?
- b) Numirea séu scopulu edificiului, d. e. cas'a de locuinta, grădini, siura, granariu séu gabansiu?
- c) parteru, séu cu catu (contignatie, redicatură),

d) din ce materialu e facuta partea inferioara, si din ce acoperisulu, adica cu paie, sindile, tiegle?

e) podulu e boltitu, séu blanitu cu schinduri?

f) in ce departare suntu edificatole invecinate, cu ce suntu acele acoperite de o parte, si de alta?

g) ce i de asecurat? edificiulu intregu séu numai acoperisulu si scaunulu lui — séu coperti si cu scaunulu lui si tóte partile ardibile ale edificiului? si in ce pretiu?

Deslucirile mai de amerantu le voi impartasi cu gur'a, — altcum respectivii domni protopopi tractuali au capatatu cate unu exemplari din statute, — éra subscrerile incepute la actiuni, si la asecurarea edificiilor besericesci si private, me facu a crede, ca nu m'amu insielatu, in destuptarea poporului, si ca voi fi norocosu a vedé emulatiune intre cei mai departati, si intre cei mai de aproape de o potriva.

Inca odata se ne ajutoram noi insine pre noi, ca si Ddieu ne va ajuta! —

Desiu 4 Iuniu 1869.

Gabrielu Manu m/p.,
jude supremu.

Dela diet'a Ungariei.

Dupa cum auuiciaseramu, in 16 se redeschise diet'a aflanduse vr'o 200 dep. de facia. S'au prezentatu mai multe petitiuni, intre cari si a Cetatii de Pétra pentru a nu se stramuta tribunalulu distr. la Baia mare. Se prochiama intre altii si Eug. Mocioni verificatu; apoi se impartasira consegnatiune interbelatiilor, intre cari a dep. Börlea pentru „Alb.“, a lui Iurca pentru certele intre romani si ruteni in Sighetu, a lui Dr. Hodosiu in caus'a dd. Hajdeu si Urechia, cá membrii ai asociatiunei si alte proiecte.

In siedint'a din 18 intre altele fece una expunere min. de finantia asupra bugetului, care se incredintă comisiunei finantiarie, pentru a se tipari spre impartire. Apoi se propuse unu creditu supl. pentru calatorii imperatului in Orientu in sum'a de 150.000 si se provocara sectiunile la lucru.

Diurnalele din Vien'a dupa „Osten“ asecuréza, ca in loculu ministrului Wenckheim e denumitul Rajner cheful comitatului Baciu (nu Szomsich) si numai dupa reintorcerea Maiestatei Sale din calatorii'a din Orientu va intra in postu. —

In Dalmatia insurgenții nu glumesc.

La un'a deputatiune tramisa dela comun'a Castelnuovo, cá se le consilieze supunere, au aratatu dosulu. Ei se afla mai multe mii retrasi in munti si pregatiti a primi ataculu trupelor amentiatiorie! Din munti se cobora la portu cate unu despărțimentu si impedeca corabiale, cari viu eu ajutorie. Se respandesce, ca unu colonelu si unu adjutant, care luase o puseiune curagiosa in contra loru, inca cadiura victimă insurgenților. Unu oficier c. r. din Cattaro scrie in „Tagespost“, ca déca nu se va tramite unu ajutoriu de 10 mii nu se poate nimicu intreprinde in contra insurgenților, pentru ca ei au sistemulu loru de lupta si la spate pe muntenegreni si pote si banii Rusiei; apoi focul nutritu nu se stinge lesne.

Granitarii serbi se pregatesc mereu pentru a-si castiga valoarea protestarei in contra desfintarei regimentelor cu incetu si pe indeletele, cum se executéza planele celea cerbicose.

III.

A trei'a parte a studiului dlui Papiu este cea mai interesanta. Aici se desvolta pe largu ideele lui Sincaiu, relegiose si ortodoxe, sociale, politice, nationale, literarie etc. scose tot din operele lui, idei si invetiaturi sublime pentru toti romanii din ambe Daciele lui Traianu si Aurelianu. Dara acestea lectorulu le va consultat din analele societatii academice, unde se voru publica in curend; era aici reproducemu numai partea, in care d. Papiu ne prezenta pe Sincaiu ca istoricu.

„La 1774, intra Sincaiu in cetatea eterna. Vedi column'a lui Traianu, si se inspira de genialu Daciei si alu Romei. Elu fusese tramis in Rom'a papiloru, si se intorse rapitu de Rom'a lui Romulu si Traianu.

„Inca de atunci, june abia de 20 ani, Sincaiu -si propuse a face unu drumu imensu, care pana la densulu nici unu romanu nu lu facuse, nici de atunci pana astadi nu s'a mai incumetatu cineva a'lu face.“

„Elu -si propuse a pleca dela unu punctu fixu si certu, dela colonisarea Daciei prin Traianu, si a urmari apoi coloni'a romana, pasu in pasu, din anu in anu, prin tota intunericimea timpurilor, prin totu labirintulu barbariloru, prin tota adversitatile secilorloru, paua in dilele sale.“

„Nimeni nu calcase acestu drumu, nimeni nu resbatuse in acestu labirintu.“

„Cine era se i fia conducatorii? unde era se gasesc firulu Ariadnei?“

„Mai ori cine si ori unde, afara de romani, cari de multu lu scapasera din mani. Din Tis'a pana in marea negra, dia Carpati pani in Balcani si in Pindu, resipiti, deslipiti, sfaremati, subjugati, romanii uitaseru de multu, si de unde era venit, si ce fusesera odiniora, si chiaru ce era acum, si cum de ajunsera in starea in care se afla. Furtunile timpuriloru risipiseru tota monumentele originei si vietiei lor, pe tota facia pamantulu, dela Rom'a pana la Moscovia, dela Constantinopole pana in Asi'a de o parte, pana la Varsovia si pana dincolo de nordulu estremu alu Alemanie de alta; unguri si poloni, nemti si rusi, bizantini si turci, toti si pe intrecute rupsesera cate o bucatu din corpulu istoriei romane, ascundend'o, acoperind'o, alterand'o, descolorand'o, adesea destrugend'o chiaru. Si cu tota acestea, la asemenei marturii, la asemenei conducatori, era nevoit a recurge. Chiaru pe acestia trebuiea ai gasi, ai descoperi, ai recunoscere, ai alaturat apoi si impacă; era dintre tota, cata scientia, cata abilitate, si catu curagiu nu se cerea ca acesti conducatori perfidi, adesea inimici intre sine, si pururea dusmani de morte ai romanilor, se nu aduca in ratacire si pe celu mai invetiaturi si abilu cercetatoriu, pe unu drumu atatu de greu si ne mai amblatu. Sincaiu i descopere pe toti si pléca la drumu, dara bine armatu: elu -si cunoscuse conducatorii, le invetiase limb'a si le studiase tota pasiunile, tota maiestrie, tota tendintiele si totu perfidia.“

„Inconjuratu de asemenei conducatori, elu urmaresce vicisitudinile coloniei lui Traianu din ambe Daciele in totu cursulu vechiloru, din anu in anu. Intréba neincetatu pe martori; ii lasa se vorbesca pe toti, in tota libertatea, pe poloni, unguri, rusi si turci; indeplinesce pe unulu prin altulu, si i face, si fara voi'a loru, a inapoeia adeverulu ascunsu si risipitu alu istoriei romane. De multe ori martorii, conducatorii, se contradicu, adesea vorbesc orbiti de pasiune, de interesu au nesciintia: atunci cronografulu nostru confunda si impaca contradictionile, pasiunea face se amutiesca, si nesciintia se ceda, prin cate o observatiune scurta, clara, judiciosa, grava. In imensula si intuiecosulu labirintu alu evului mediu, de cate ori nu pare a fi in periculu de a i scapa firulu, de a perde urma coloniei ce cauta. Barbarii predatori nu lasasera nici ruine in urm'a loru. Era conductorii, ignoranti si perfidi, asigura cu tarie, ca coloni'a, ca gint'a ce cauta, a perit de multu, valurile invasiuniloru barbare o au inghicitu, si tota cantarea e indesertu. Atunci neobositulu nostru cercetatoriu, ingrijitatu, dara plinu de credintia, privesce cu atentiu in drept'a si in stang'a; si la vederea unui martir la Dunare in secolul III si IV; la privirea unei epistole din Mesia, scrise latinesce in secolul V si VI; la audirea unui graiu romanu prin padurile si valle Traciei in secolul VI, cu facia radiosa esclama ca unu altu Columbu: Eta uscatulu, éta coloni'a lui Traianu! De cate ori, aprópe perduta,

nu o reafala ascunsa sub alte si alte straine si barebare numiri: candu sub nume de daci si goti si alti barbari, candu sub nume de abotriti, apoi de bulgari, si de scyte, pana si numele pacinatiloru si comaniloru inca se dede coloniloru lui Traianu, precum mai tardiu ungurii si nemtii se mandrea cu faptele romaniloru, alu caroru nume lu ascundeau. Candu ii reafala si privesce amarele suferintie „ale bietiloru nostri stramosi“ sub barbari, elu sufere impreuna cu densii si plange dimpreuna.

„Conducatorii, in totu lungulu drumu, nu inceteaza a fi dusmani. Sincaiu i observa mereu, i indreptea, i chiama la ordine. Acést'a o face adesea cu bizantinii, si mai adesu cu polonii si mai alesu cu ungurii si nemtii. Era candu neadeverulu si nedreptatea trece tota mesur'a, Sincaiu se indigneaza si elu cate odata, si perdiendu rabiarea, de si singuru in midiuloculu atatoru inimici, nu se indoieste a adresá acestor martori incorigibili cate o apostrofa homeriana: Rusinea se ve manance obrazulu. Elu aréta pentru ce Walther se linguiesce poloniloru. Multu are de lucru cu „prea-vestitulu Engel“ contimpuranulu si cunoscutulu seu. Indrépta tota erorile lui, comise cu voie si fara voie. Spune cum se lingusiesce unguriloru, lucru „care nu se cuvine istoriciloru“; se mira, ca cate odata scrie adeverulu si prea-vestitulu Engel, si cauzele reticentielorui lui inca nu le lasa in tacere.

„De tema, nu cumva se se perda firulu vietiei nationali, au se se rumpa in midiuloculu atatoru tempeste, Sincaiu nu uita alu lega candu si candu.

„Sincaiu -si propuse a fi unu simplu cronicariu. Dara elu e unu adeveratu istoricu, pragmatic si critico.

„Quinet, care de doua ori asemena pe Sincaiu cu Muratori, nu poate admirá de ajunsu intr'ensul maturitatea criticei, spiritulu de regula de metodu, de investigatiune patiente; discernementulu admirabilu in lucurile mari ca si in cele mici; art'a de a pune ordine, de a aduce lumeni in chaosulu celu mai incalcitul ce a fostu vreodata; cum fara a canta efectu, elu nu simte decatu trebuinta excesiva de a vedé adeverulu demonstratu; si tota acestea, intr'unu limbagiu ingenu, originalu, bruscu, viu, populariu, plinu de verdone si de o simplicitate ca si rustica. Metodulu lui Sincaiu de a produce documente, tractate, de a lasa pe inimici se vorbesca, de a aduná din tota partile tota elementele de certitudine, si a lasa apoi pe lectoru se judece acestu metodu, dice Quinet, asiédia pe autoru in rangulu creatoriloru marei scole istorice din secolulu XIX. Elu a isbutit a face pentru Romania ceea ce au facutu Muratori pentru Itali'a, Benedictinii pentru Franci'a, ceea ce lipsesc astazi inca mai multor natiuni orgoliöse de trecutulu si viitorul lor. Si deca vomu considera, ca elu a fostu condusul la acestu metodu invetiaturu intre anii 1790—1808, adica intr'unu timpu candu operele criticei contimporane nu aparusera inca, si pe candu in istoria domniea unu spiritu cu totulu deosebitu, uimirea neva cuprinda si mirarea, si ni se va paré pote, ca asemenei lucrari nu s'au pututu indeplini fara unu planu ore-care alu provedintie in privint'a populului pentru care s'au intreprinsu.“

Treidice si patru de ani, dela 1774, pana la 1808, se ocupase neobositulu Sincaiu adunandu din tota partile lumii elementele istoriei romane. In fine, post varios casus, post tot discrimina rerum, la 1808 elu putu se esclame: Tantae molis erat romanam condere gentem; elu se apuca se faca cunoșcutu romaniloru si lumii resultatulu laboriosu alu lungeloru sale veghiari: cronic'a romaniloru.

„Dara dusmanii neimpacati ai numelui romanu se opunu, si publicatiunea se intrerumpe.

„La 1812, circa din nou, si era nu isbutesc. Barbarii i respondu: Opus, igne, author patibulo dignus.

„Elu avea presimtiulu, ca n'avea se-si védia cronic'a publicata „suptu sant'a corón'a Ungariei“ nici latinesce, necum romanesce.

„Dara tota persecutarile lumii nu lu abatut de la cugetarea vietiei sale, de a redicá acestu monumentu neperitoriu fintei romane.

„Ne putendu scote la lumina, elu ascunde in desagi, si parasitu de lume si de sorte, porta in spate, nedeslipit de sine, tesaurulu seu si alu natiunei polindulu neincetatu si indeplinindulu, pana in momentulu ce parasi acésta vietia ingrata.

„Mórtea lui Sincaiu nu imblandi furi'a sorteii si a inimicilor lui si ai fintei romane; elu fu priponit in cronic'a sa si dupa mórte.

„Murindu Vulcanu, caruia lasase Sincaiu unu exemplariu din cronic'a sa, scaunulu episcopescu de la Oradea mare remase veduvit pana astazi de succesorii cu simtiu si anima de romanu; tesaurul

lui Sincaiu si alu natiunei se tienu si se tiene in gropatu pana astazi in Oradea mare.

„O copia scosă pe la anulu 1821—1822 de pe originalulu remas la Vulcanu, cadiu in manile librariilor dela Vien'a, dela cari lu cumpera intr'o licitatiune archimandritulu G. Vida, din Maramuresiu, pe la 1833, era la 1843 cerca se lu publice in tipografi'a metropoliei din Iasi, dara n'a esitu decatu pana la anulu 1000 dela Christosu.

„La anulu 1844, A. Gavra din Aradu scotiendu o alta copia, incepù se dè la lumina operele Sincaio-Kleiniane, in Bud'a in tipografi'a universitatii unguresci; dara cu tota strigarile presei romane, cu totu sprijinulu iubitorilor de istoria, elu inca nu tipari cronic'a decatu pana la anulu 1383.

„In fine, la 1852, principale Grigore Ghica, domnulu Moldovei, cumpera dela Vida manuscriftul ce posedea, si la 1853, anulu seculariu alu nascerei lui Sincaiu, esi la lumina sub privighiare domnului Laurianu, unulu din membrii comisiunei*) insarcinate cu publicarea, cartea care „acést'a era antainu de a se face pentru romani“ si despre care cu dreptu cuventu se dise: ca in catu timpu nu va fi publicata, romanii nu voru avea istoria.

„Cronic'a lui Sincaiu, asia precum e publicata in Iasi, nu merge decatu pana la 1739, si acést'a inca nu e decatu o persecutare din culegere a sa cea mare, din analii romaniloru „din scrisorile sale cele mari“, o prescurtare romanésca precum spune insusi candu dice, ca „nu-si lungesce munc'a, ca se o ispravescă mai repede, si se o intorca pe latinia ca se n'aiba opu se i o cerceteze romani sei, cari nu sciu de acestea“, „dintre cari unii mai vré rear' mortu decatu se scrie de acestea“, si „cari atat'a l'au necajit de era se-si parjolësa lucrarea“. Apoi de cate ori nu securiza de fric'a censurei. Alta data tace „ca se incungiure peirea ce i s'ar puté intempla din spunerea adeverului.“ Si érasi alta data de fric'a „tauriloru celoru grasi din cucuruzu si de cormele cele ascutite ale tiapiloru.“ Apoi candu vorbesce de papi, de popi, de unire, de cate ori nu e nevoit, de fric'a „creeriloru goli si a limbelor clevetitóre“ a tacé ore cari lucruri si a asigură totudéun'a, ca e bunu crestinu si „ca vrea se móra in lege si e gata a muri chiaru pentru legea sa.

„Asia dara nu cronic'a cea tiparita este lucrarea cea grandiosa, la care a ostenit Sincaiu, di si nöpte, mai bine de 40 ani, o diumetate seculu alu vietiei sale! Unde e acésta culegere mare de mai multe dieci de volume, aceste scrisori mari, acesti adeverati anali ali romaniloru? Nimeni nu scie unde potu se diaca ascunsi.

„Cine a cercetatu, fia macaru bibliotec'a lui Vulcanu? Cine bibliotec'a si archivulu familiei Vass?

„Apoi continuarea cronicelui dela 1739 inainte: apoi manuscriftul latinu, care lu vediuse Engel in Osiorhei, pre la 1800; apoi cronic'a latina, la care lucră pe la 1810: unde suntu tota acestea?

„Unde e dialogulu, care censur'a din Vien'a nu ertase a se tipari la 1780; unde istoria familiiei sale; unde alte multe despre cari dice, ca numai dupa repausarea sa voru vedé lumin'a. Ca-ci nu e de a se crede, ca Sincaiu se fi parjolit, precum necajit de ai sei, i venea se faca cu resultatulu atatoru osteneli.

„Atat'a materialu nu adunase nimeni; astazi chiaru, necum se aiba bibliotec'a statului, dara particularii inca suntu forte de parte de a avea macaru o buna parte din catu adunase Sincaiu.

„Oh! geniu nemuritoru alu lui Sincaiu! Tu care inca inainte de inceputulu acestui secolu ai strigatu cu o voce potinta ce resuna inca si va resuná in eternu in Carpati si la Dunare, in Balcani si in Pindu: Fii ai lui Traianu, acést'a e Daci'a: din naufragiulu secoliloru ea pentru voi a scapatu; lumin'a, puterea resaratului voi sunteti. Eta documentele originei, titulii nobilitatiei vostre; éta temeuilu dreptului si alu viitorului vostru! Multimita sempiterna tie: Tu ne-ai redatu consciintia de noi insine; sementia neperitoria a latinitatii in noi tu o ai reinviat; tu ai facut a se recunoscere fratii din departare, ce de multu -si uitaseru unii de altii. Pentru ca cartea limbei tu celu d'antaiu o ai deschis; istoria Daciloru tu o ai smulsu din ascundetoriele inimicilor sempiterni ai numelui romanu.

„Spiritul teu fia in midiuloculu nostru! „Nici odata nu vomu uitá, ca acésta carte ce tu ai inceputu, acést'a este mai antaiu a se face pentru romani. Candu romanii se voru cunoscere, candu fratii de unu sange ne voru recunoscere, pla-

*) Ceilalți membri ai comisiunei erau domnii Cogalniceanu, Donici și Panu. —

nulu celu mare alu divului Traianu se va rea-lisă in Oriente, si atunci... atunci „Ginte mai alăsa nu va fi pe pamantua inaintea noastră.“

(Aplause entuziaste si prelungite, cari si in cursulu discursului, adesea ori intrerupsera pe oratoru.)

Dupa domnulu Papiu luandu cuventul domnulu I. Heliade Radulescu, presedintele societatiei academice, dice:

„Domnilor, astazi e diu'a cea mare, in care se eterniza memor'ia lui George Sinclair, unul din cele mai mari romani, martiru al romanismului. Se traiésca Romani'a!“ — (Va urmá.)

Cronica esterna.

Carol I. Domnulu Romaniloru logodit.

„Monitoriu“ Romaniei da la cunoștiintă a romaniloru urmatörile:

„Pré Inaltiatulu Domnu alu Romaniloru a adresat dñui presedinte alu consiliului de ministri urmatöră depesia telegrafica, data din Neuwied in 4 Octobre‘.

Dlui presedinte alu consiliului de ministri!

Chiamatu prin sufragiulu natiunei romane de a presedé la destinatele ei, ingrigirea de a lucră din tōte fortiale mele la desvoltarea si fericirea nouei mele patrie a devenit singurulu si uniculu scopu alu vietiei mele.

Candu amu primitu tronulu, care -mi fù propusu de iubirea si increderea unui poporu intregu, nu mi-amu ascunsu, ca gandirea intima, care a presidat la aclamarea unanimă a principelui strainu, a fostu acea de a vedé intemeinduse in Romani'a o dinastia statornica, care se fia scutita de fluctuationile politice, la care tiér'a putea fi espusa, precum si de a se află mai pre susu de rivalitatile si luptele partitelor.

Déca despre acést'a asi fi pututu pastră in sufletulu meu cea mai mica indoieala, ea ar' fi disparutu inaintea manifestatiunilor necontentu repeatate, si ale camerilor si ale mariloru corpori ale statului, si ale intregei tieri in generalu, care n'a lasat nici odata se tréca o ocasiune fara a-mi aduce aminte acést'a aspiratiune, totu atatu de ardentă catu si legitima a poporului romanu.

Eu pururea amu tientitu de a satisface catu mai curendu acést'a dorintia, atatu de scumpa romaniloru, si éca -mi a fostu cu neputintia de a o indeplini, pana la asta óra, vin'a a fostu a impregiuriloru, precum si a graveloru ocupatiuni, cari au absorbitu antaii ani ai domniei mele.

Astazi suntu fericiti de a puté dā poporului meu garantiile de ordine si de stabilitate, pe cari ele reclama pentru viitorulu seu, vestindu-ve, ca eu amu indeplinitu logodn'a mea cu principes'a Elisabet'a de Wied, nascuta in 29 Decembre 1843.

Aducundu prin canalulu dvōstre acestu factu la cunoștiintă a tieriei, caria amu consacratu existintă mea intrégă, antai'a mea datoria este de a me adresá cu rugi cate Atotu-Puterniculu pentru că elu se protéga si se binecuvinteze Romani'a in nou'a era ce o conduce inainte, si se-mi dè intieptiunea si fortiele necesarii, spre a face fericirea sa.

CAROLU.

Logodn'a Inaltimi Sale Domnului Romaniloru s'a facutu in castelulu de Wied pe Rinu, langa Coblenția.

Viitor'a Dómna a Romaniloru este fiic'a principesei Mari'a de Wied si a repausatului principie Hermann de Wied. Famili'a princesei, suverana asupra principatului de Wied pana la anulu 1806, este legata prin de aprópe inrudire cu curtile Rusiei, Suediei, Olandei, Würtembergului etc.

Natiunea romana de pe acum se pote felicită despre jun'a sa suverana, care se deosebesce totu atatu prin gratiile si blandeti'a sa, catu si prin nobleti'a animei sale, ea. prin virtutile sale, va sci, impreuna cu augustulu seu sociu, a realită splendorea tronului Romaniei.“ —

Parisu 18 Octobre. Toti membrii stangei au publicat unu manifestu, prin care consiliaza că deputatii se nu mai faca manifestarea propusa pentru 26 Octobre; acésta manifestare ar' aduce numai o rescòla, care n'ar avé altu resultatu, decat numai a recalci puterea personale. Manifestul promite revendicarea democraticei radicale, dupa deschiderea sesiunei.

Cris'a ministeriale urmăza. Latour d'Auvergne, ministrul de externe, si-a datu demisiunea; d. Drouin de Luys este chiamatu la Compiegue, d. de Rouher va merge si elu acolo Mercuri. — „Rom.“

Madridu 16 Octobre. Dupa o lupta, care a tenu tu o óra, insurgingii din Valenci'a s'a predate. Trupele guvernului au ocupat cetatea. —

Parisu 17 Octobre. Diuarile „La Nation“ si „Le Temps“ mentionă sgomotulu despre unu nou cabinetu, in care voru figura Rouher, Laveney, Lavalette si Emil Ollivier. — Cris'a a trecutu. —

Petersburg 16 Oct. Imperatulu Rusiei va pleca astazi din Livadi'a pentru capitala. — „Mon.“

Varietati.

† George George Ioanu, negu-tiatoru si proprietariu in Brasieu, dupa unu morbus intestinu de patru septemani, probedintu cu St. Taine, -si fini cursulu vietii in 8/20 Octombra 1869 la 8 óre séra, in alu 65-le anu alu etatei!

Multu intristat'a socia a repausatului in Domnulu, veduv'a Elena nascuta Nicolau, d'impreuna cu ficele Maria de Prunculu, Elena Boltresu si Victori'a Orgidanu, ginerii Luca de Prunculu, Fridericu Boltresu si Georgiu Orgidanu in numele nepotiloru: Sara, Elena, Fridericu si Georgiu, precum si in numele consangeniloru, cu anima infranta de doliu incunoscintiaza despre nereparabilea acéstă perdere pe tōte rudeniele indepartate, pe amicii si cunoscutii repausatului in Domnulu, invitandu cu tōta onórea a lua parte la tributulu onórei celei de pe urma.

Remasitie pamentesci ale repausatului se voru asiadu la repausu eternu in mormentulu familiei, cemeteriulu bes. la St. Treime pe Tocile, Sambata in 11/23 Octobre, la 3 óre dupa amédia, dela casele repausatului, strat'a Scheiloru.

Fia'i tieren'a usiéra si pomenirea eterna! finduca n'a fostu nici o intreprindere pentru scopuri nationale, si caritative, unde se nu fi luat partea de frunte cu sacrificiale familiarie. —

Brasieu 9/21 Octubre 1869.

PUBLICATIUNE. Societatea rom. de lectura din Gherl'a in intielesulu statutelor sale va ave adunare generala la 4 Novembre a. c. dupa amédia la 4 óre in localitatile societatii, la care se invita toti membrii ei din locu si din afara.

Din siedint'a comitetului societ. tienuta la Sept. 1869. Vasile Popu, not. societ.

LITERARIU. „Elemente de mineralogia“ partea I de Stefanu C. Mihailescu au esit la lumina: opu aprobatu de societatea fisico-matematica in Bucuresci se afla la librari'a Socec. —

— A esitu de sub tipariu editiunea a X a biografieelor d. V. A. Urechia.

„Istori'a Romaniloru“ de V. A. U. pentru clasele primarii, a se pote primi dela autore, Podu Mogosioei Nr. 39. —

„Curse de algebr'a elementaria“ de Ilie Angelescu profesore de matematica. Carte autorisata de onor. ministeriu alu instructiunei publice pentru usulu claselor inferiori din lycee. — Pretiu unui exemplariu 1 leu si 25 bani. —

„Carte de cetire“, cu deprindere asupra limbei si asupra titlului aprobatu de consiliu permanentu alu instructiei pentru clasele, I si II primarie de ambele sexe. — Pretiu 45 bani. —

„Fisic'a popularia“ aprobatu de consiliu permanentu alu instructiei pentru clas'a IV-a primarie, ambele aceste de I. Ionescu. —

„ISTORI'A ROMANILORU“ de A. Treb. Laurianu. Partea I. (din timpurile cele mai vechi pana la prefacerea statului in monarchie) pentru clas'a I gimnasiala. — Pretiu 84 bani. —

„Elemente de fizica“ de B. Naneanu. Partea I, pentru invenientul secundariu de ambe-

sex, cursu inferioru. — Pretiu intregu (2 parti) lei nuoi 3 50 bani. In librari'a Socce et Comp.

— „Exerciti'a in limb'a latina“ din autori clasici dupa Dünebier de Ioane Ionasiu, profesorul la gimnasiulu romanescu din Brasieu, unu opu prelucratu cu multa diliginta in limb'a romana se afla in manile tinerimii incepatorie gimnasiale; elu va inlesni praxea si dedarea tinerimii de timpuriu a patrunde, firmanduse, in organismulu limbbei, inlesnindulise calea de a-si formă cu usiuratatea limbbei materne cunoștiintele formelor sintactice. Brosur'a adjustata cu tipariu legibilu si cu adausu de note ajutatorie la traducere in latina, cuprinde 84 pagine si arata calea invenientelor a face si paralela intre limb'a romana si latina. Orografia e cu semne si codicele. —

Ar' fi unu ce de dorit, candu ar' intra una cointelegera intre profesorii tuturoru gimnasialor romane pentru tiparirea tuturoru studioru prescrise seu traducerea loru in limb'a materna, pana candu la gimnasiale romane se voru afla tōte manualele prefacute in limb'a romana, imprumutanduse apoi unu gimnasiu dela celelaltu cu provisjunea trebuintoasa. De aici ar' resulta si indemnul si inlesnirea tipariroi; si din cointelegera in privint'a eu-prinsului ar' resulta si aprobarea generala a opurilor si primirea loru in tōte gimnasiale romane, ér' pentru tenerime una binefacere. Una reunione de toti, toti profesorii gimnasiali romani, si numai in punctul acesta, ar' fi forte salutaria! —

— Anticitati romane. In Sabari'a Szombathely in Ungari'a s'a aflatu la saparea fundatului unei fabrice o moneta de aur de pe timpul imperatului Valente cu inscriptiunea: d. N. P. F. Aug. Restitutor Republicae si in afundime de 2 stangeni se au aflatu parieti de casa, pardoseli de strate, o catime de grau negritu, multime de óse ómenesci si alte monete romane de arama, vase pentru conservarea lacrimelor si caramide cu liture M. R. C. —

Nr. 52

2-3

Edictu.

Stefanu Serbanu legiuitoru barbatu alu Mariei Padureanu din S. Ujlacu gr. cat. cu necredintă para-sandu-si de 15 ani, soci'a sa, prin aceste se cîteză, că in terminu de unu anu si una di se se prezenteze la acestu tribunalu matrimoniale, ca-ci la din contra si fara de densulu se va proceda in causa, in sensulu legiloru si alu canónelor.

Din sesiunea trib. matrimoniale, tienuta in Gherl'a la 8 Maiu 1869. —

AVISU

celoru in dreptu de a vinde obiectele medicamentale

BALSAM-PRESERVATIVU
unicolu medicamento escelinte contra spasmurilor, bóleloru de stomacu de orice natura, epilepsia, colica repede, diarea, versaturi la femei impovorâte, colera, colerina, restaurarea dupa bôle indelungate si regularea organelor mistuitorie, analisatu si aprobatu de chemiecul serviciului sanitariu din Vien'a si usatu de multe celebritati medicale.

Se tramite numai la primirea pretiolui (pe com-pantant) ori la posta (Postachnahan). Pretiul unei butelie originale cu capsula de cusotoriu si sigilu dimpreuna cu instructiunea in 3 limbe e 1 fl. 50 cr. In Brasieu se afla in depusulu centralu in apotec'a lui MILLER la „corón'a de auru“, tergulu pescelui, si la Anken et Comp.; precum si in Bucuresci la d. I. Ovessa negotiatoriu. La apotecarii in: Esseg, Adele Deszathy; in Fagarasiu I. Megei, in Sibiu M. Sill si negotiat. I. Thalmeyer; C. Konya in Iasi; Dr. Hinz in Clusiu; Alb. Jeney in Muresiu-Osiorheiu; Paulu Breuer in Lapusiu uog.; Rud. Smettau in Ploiesci; Csuta et Comp., negotiatoriu in S. Szt. György si Ioane Ajtai negotiatoriu in Rosia: Aradu F. T. Probst; Alb'a Iulia C. Boosz; Temisiór'a A. Quirini, apotecari; Mediasu apot. la „corón'a de auru“; Reginu S Dietrich; Sigisior'a I. B. Teutsch, negotiatori.

43

CURSURILE

la bursa in 22 Oct. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 85½ cr. v. a.
Augsburg	—	—	120 " 35 "

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiu HENRICU.

Redactoru respunditoru

IACOBU MURESIANU.